

BOEKBESPREKING, NIEUWE PUBLICATIES

Klein Rome in het Hilversumse. De rijke roomse jeugd van Martin Ros

De titel van deze schildering van de jeugd van Ros is mogelijk ironisch gekozen. Het buurtje achter de St. Vitus, begrensd door Diamantstraat, St. Vitusstraat, Kerklaan en Wandelpad was weliswaar zeer rooms maar weinig rijk. In de oorlogsjaren en de jaren vijftig beleefde Ros hier alles wat een kind uit die tijd maar kon beleven: het spelen op auto-loze straten door de talrijke kinderen, de burenrudies, de armoe die altijd deed weten wie nog armer was, de kerkgang met daaraan verbonden verboden en overtredingen, het avontuur van de bioscoop en vooral de meisjes! Hierin is het boek dan ook niet zo zeer verbazend als wel brengt het een zekere vertedering teweeg.

Nostalgie ook? Misschien is de aanvang van het boek, waar Ros een huiveringwekkende beschrijving geeft van het kopen van vrijbankvlees bij het Slachthuis en van de gevolgen die dat bij consumptie kon hebben, daar een hindernis voor. Hoe 'levensecht' de beschrijvingen van Hilversum in die tijd zijn kan ondergetekende niet beoordelen. Een hoge mate van realisme spreekt wel uit dit boek, gebracht op een manier Martin Ros eigen.

Voorzien van vele adjectieven doet hij verslag over allerlei waar men in ieder geval al eerder van 'horen zeggen' mee kennis maakte. Personen als professor Pootjes, Bertus de dwerg, Hans de la Rive Box passeren achteloos in zijn verhalen en allerlei locaties als het Flora-theater, het katholieke lyceum voor de rijkere roomsen, Anna's Hoeve en het Laapersveld vormen het decor van zijn belevenissen. Een citaat:

De mooiste schaatsmiddagen blijven voor altijd die op de strontvijvers van Anna's Hoeve, door ons zo genoemd omdat ze vlak naast de vloei-velden lagen, en waarvan de stank over de huizen langs de Liebergerweg trok, soms tot vlak bij de weverijen en de fabrieken van Jaarsma, om te versmelten met de penetrante pisluchtjes die de chemische fabriek Polak en Schwarz produceerde.

Eens was Anna's Hoeve het rumeiland van onze

romantische wilde jaren. We hebben er gesleed vanaf de berg, soms in bobsleeën waarin plaats was voor vijf of zes; waarin we de macht over het stuur verloren en waaruit we, als de bobslee bleef steken of vastliep, werden voortgeslingerd tot aan de rand van, of zelfs op het ijs van de strontvijvers.

En zal ik haar ooit wederzien, het meisje, zo lieflijk verpakt dat je haar niet durfde aanraken, maar naast wie je zwijgend voortreed over de watertjes voorbij de Scheiwal, waar de lucht nooit dieper en blauwer was en van wie de naam me nog altijd doet huiveren: Annie de Looze?

Anders dan eerder verschenen publicaties over het vroegere Hilversum waarin geen onvertogen woord viel en meestal een 'opvoedend' aspect aan was is dit een boek dat de geur van een volksbuurt, de alles beïnvloedende katholicisme en de spannende, emotionele en vaak zelfs poëtische kanten van het toenmalige jongensleven weet over te brengen. Of dat altijd een genoegen is hangt waarschijnlijk van de ervaringen van de lezer zelf af.

Martin Ros. *Herinneringen aan mijn rijke roomse jeugd*. Martin Ros bibliotheek. Uitgeverij Aspekt b.v., Nieuwegein / Uitgeverij de Prom, Baarn, 1997. 176 pp. ISBN 90-6801-540-0. f27,50

CMA

